

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
Факультет гуманітарних наук

Кафедра історії
Кваліфікаційна робота
Освітній ступінь – бакалавр

На тему:

«Встановлення телеграфного зв'язку між Новою Зеландією й Австралією та його вплив на новозеландські ЗМІ (на прикладі The Evening Post 1874-1878 рр.)»

Виконала: студентка 4-го року навчання
Спеціальності: 032 «Історія та археологія»
Освітньої програми: «Історія та археологія»

Петренко Марія Олександрівна

Науковий керівник: Диса К. Л.,
кандидат історичних наук, доц.

Рецензент: Арістов В. Ю.,
кандидат історичних наук, старший науковий співробітник НАН України

Кваліфікаційна робота

захищена з оцінкою «_____»

Секретар ЕК _____

«_____» _____ 2022 р.

Київ-2022

Декларація академічної доброчесності

Студентки НаУКМА

Я, Петренко Марія Олександрівна, 1999 р.н. навчання факультету гуманітарних наук, спеціальності: 032 «Історія та археологія»

адреса електронної пошти: mariapetrenkokma@gmail.com

- підтверджую, що написана мною бакалаврська/магістерська робота на тему «Встановлення телеграфного зв'язку між Новою Зеландією й Австралією та його вплив на новозеландські ЗМІ (на прикладі The Evening Post 1874-1878 рр.)» відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, передбачених пунктами

3.1.1 -3.1.6 Положення про академічну доброчесність здобувачів НаУКМА від 07.03.2018 року, зі змістом якого ознайомлена;

- підтверджую, що надана мною електронна версія роботи є остаточною і готовою до перевірки;

- згодна на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності, у будь-який спосіб, у тому числі порівняння змісту роботи та формування звіту подібності за допомогою електронної системи Unicheck. - даю згоду на архівування моєї роботи в репозитаріях та базах даних університету для порівняння цієї та майбутніх робіт.

Дата та підпис студентки

15.06.2022

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи

Тема: Встановлення телеграфного зв'язку між Новою Зеландією й Австралією та його вплив на новозеландські ЗМІ (на прикладі The Evening Post 1874-1878 рр.)

Автор: студент(ка) 4-го р.н. освітнього ступеня – бакалавр, спеціальності 032 «Історія та археологія», освітньо-наукової програми «Історія та археологія».

Науковий керівник: Диса К. Л., кандидат історичних наук, доц.

Захищена: " ____ " _____ 2022 р.

Короткий зміст роботи:

Кваліфікаційна робота є дослідженням новозеландських ЗМІ до та після прокладення Австралійського телеграфного кабелю, який надав Новій Зеландії прямий доступ до новин острівної Великої Британії та Європи. Робота присвячена висвітленню впливу нової лінії комунікації на подання інформації про міжнародні новини у локальному виданні колонії та формуванню нового дискурсу у газеті як повноправного члена світової спільноти.

Для розкриття теми було залучено випуски газети м. Веллінгтон «Evening Post», преси Нової Зеландії та Австралії й історіографію, яка дотична до тематики. У першому розділі роботи досліджено процес прокладення Австралійського телеграфного кабелю, зокрема через висвітлення у «Evening Post», та місце телеграфних новин у повідомленнях газети про прокладення нової лінії зв'язку. У другому розділі проведено контент-аналіз вибірки газет «Evening Post»: визначено зміни у структурі випусків після прокладення кабелю, швидкості доступу до інформації про міжнародні події та методи комунікації про них.

Зміст

Вступ.....	5
Розділ 1. Прокладення телеграфного зв'язку між Новою Зеландією та Австралією	8
1.1. Поширення телеграм у Новій Зеландії	8
1.2. Прокладення Австралійського кабеля	11
Розділ 2. Контент-аналіз випусків Evening Post	16
2.1. Методологія дослідження	16
2.2. Шаблон Evening Post	17
2.3. Зміни у структурі газети з появою Австралійського телеграфа.....	21
2.4. Швидкість доступу до міжнародних новин у Новій Зеландії та зміна у висвітленні новин	23
Висновки.....	29
Список використаних джерел і літератури	31
Додатки.....	33

Вступ

Прогрес у сфері технологій у XIX ст. дозволив встановити швидку комунікацію між, здавалося б, найвіддаленішими точками на землі. Якщо ще на початку століття, зв'язок між колоніями Британії в районі Океанії підтримувався через мореплавство, то вже в другій половині XIX ст. і Нова Зеландія й Австралія були з'єднанні з метрополією неперервною лінією телеграфного зв'язку. Цей зв'язок дозволяв новинам з британських островів досягати віддалених колоній протягом однієї доби, а події у Європі ставали ближчими та більш актуальними, зважаючи на швидку передачу звісток через щоденні телеграми.

Новий інформаційний потік змінював і колоніальні ЗМІ, які одні з найперших були зацікавленими в отриманні новин з максимальною швидкістю та деталями. А разом зі зміною в контенті публікацій, відбувалося вибудовування нового сприйняття світу і для читачів, які могли краще відчувати свою причетність до світових подій.

Тема впливу телеграфного сполучення з Австралією на комунікації та ЗМІ є дослідженою у науковому колі¹, але зазвичай висновки роблять, опираючись на дослідження фактичного прокладення кабелю та широкого аналізу різних видань Нової Зеландії. У роботі ми прицільно розглядаємо зміни у наповненні окремого локального видання, щоб у деталях висвітлити зміни у структурі газети, швидкості постачання інформації та, як наслідок, зміни у її висвітленні. Так, замість загального огляду впливу прямого телеграфного сполучення з Австралією, ми наголошуємо на зміні риторики досліджуваного видання та більшої інтеграції новозеландської спільноти у

¹ Зокрема у публікаціях: Newman, Keith. Connecting the clouds: The internet in New Zealand. Activity Press, 2008; Karen Astwood. Trans-Tasman Telegraph Cable Numbers 1 and 2. Cable Bay, Titahi Bay and Muriwai Beach. — IPENZ Engineering Heritage Register Report. — 14 July 2014. — URL: https://d2rjvl4n5h2b61.cloudfront.net/media/documents/trans-tasman_telegraph_cables_report-pdf.pdf; Cryle, D. From Data to News: Weather Reporting, Telegraphy and the Press in Colonial Australia. Media International Australia. 2015. 157(1). Pp. 93–102.

питання метрополії та, зокрема, Європи, що і визначає **актуальність** цієї роботи.

Об'єктом дослідження є вплив телеграфного сполучення між Новою Зеландією та Австралією на новозеландські ЗМІ.

Предметом дослідження є зміни у структури, часі отримання новин та формулювання статей у газеті м. Веллінгтон Evening Post.

Мета роботи — показати зміни у поданні новин в Evening Post після прокладення Австралійського телеграфа. Для досягнення цієї мети ми поставили такі **завдання**:

1. Описати процес прокладення телеграфного зв'язку між Новою Зеландією та Австралією, зокрема визначивши обшир застосування телеграфних новин в Evening Post до встановлення нового зв'язку, та як подію висвітлювали у газеті.
2. Провести контент-аналіз випусків Evening Post, визначивши зміни у їхній структурі, швидкості доступу до міжнародних новин після прокладення кабелю та його впливу на спосіб висвітлення подій.

Методологія нашого дослідження складається з контент-аналізу, а власне якісного аналізу вибірки текстів, критичного аналізу та синтезу джерел.

Хронологічні межі: 18-24 лютого з 1874-1878 рр., де 21 лютого 1876 р. було відкрито Австралійський телеграф для публічного використання. Нижня межа — два роки до прокладення кабелю, верхня межа — два роки після події.

Історіографія. Тема телеграфного сполучення та його впливу на ЗМІ в Новій Зеландії висвітлена у роботах закордонних істориків. У роботі ми використовуємо статті Петера Путніса² та Гарві Росса³ щодо встановлення міжнародної телеграфної системи в Австралії та Новій Зеландії й постачання міжнародних новин до новозеландських ЗМІ. Також ми використовуємо

² Putnis Peter. The early years of international telegraphy in Australia: a critical assessment. Media International Australia. 129.1. 2008. Pp. 140-148.

³ Harvey Ross. Bringing the News to New Zealand: The supply and control of overseas news in the nineteenth century. Media History. Vol. 8. No. 1. 2002. Pp. 21-34.

матеріали Енциклопедії Нової Зеландії Te Ara⁴ та онлайн архіву новозеландських видань Paper Past⁵.

Територіальні рамки: колонія Нова Зеландія, її північний та південний острови з концентрацією на столиці м. Веллінгтон.

У джерельній базі можна виділити дві категорії:

- випуски газети Evening Post за лютий років із вибірки;
- інші видання Нової Зеландії та Австралії, у яких висвітлюється подія прокладення нового сполучення та її значення.

Структура роботи зумовлена її метою та дослідницькими завданнями. Робота складається зі вступу, двох розділів, списку використаних джерел та літератури й додатків. Перший розділ присвячений висвітленню події прокладення Австралійського телеграфа. У другому розділі ми аналізуємо випуски газети Evening Post для виявлення змін у структурі видання, швидкості доступу до міжнародних та новин та її впливу на подання інформації про закордонні новини.

⁴ Te Ara – The Encyclopedia of New Zealand. URL: <https://teara.govt.nz/en> (дата звернення: 15.06.22)

⁵ Papers Past. URL: <https://paperspast.natlib.govt.nz/> (дата звернення: 15.06.22)

Розділ 1. Прокладення телеграфного зв'язку між Новою Зеландією та Австралією

Телеграф між Новою Зеландією та Австралією був прокладений 21 лютого 1876. Цей зв'язок означав, що Нова Зеландія отримала пряму комунікацію не лише з Австралією, але й з Англією, через яку переважно отримувала новини з Європи та світу.

Новий телеграфний зв'язок також мав свій вплив на новозеландські ЗМІ. Останні, завдяки масовій аудиторії та інтенсивній взаємодії з місцевими спільнотами, мали символічну владу над читачами. Газети створювали певне уявлення про світ, зокрема про події поза Новою Зеландією та про місце колонії у світовій спільноті. Таким чином зміна в риториці газети впливала на сприйняття населенням навколишніх подій та самих себе і зрештою, могла впливати на їхню поведінку⁶.

У роботі на позначення острівної частини метрополії Британської імперії ми вживаємо термін «Англія», адже саме так метрополію називають у новозеландській газеті Evening Post.

У цьому розділі ми розглянемо, як розвивався телеграфний зв'язок у Новій Зеландії, як лінію між колоніями встановили у 1876 р. та як цю подію висвітлювали у Evening Post.

1.1. Поширення телеграм у Новій Зеландії

У 1870-х рр. Нова Зеландія не була ізольована від міжнародних новин. Зовсім навпаки, адже світова телеграфна мережа розвивалася доволі швидко, поступово доповнюючи інформаційний потік, підтримуваний поштовими кораблями, та поступово перевершуючи його.

Зв'язок між північним американським континентом та Англією було встановлено ще у липні 1866 р., а між Австралією та Англією у жовтні 1872

⁶ Володимир Кулик. 2. Медії та медійний дискурс // Дискурс українських медій: ідентичність, ідеології, владні стосунки. — Критика, Київ, 2010. — С. 85.

р.⁷ Тому у 1870-х рр. газети Нової Зеландії у висвітленні закордонних новин поєднували свідчення з телеграм, отриманих з Австралії морем, та пошти, яку доставляли кораблями. Наприклад, 19 лютого 1878 р. поштовим кораблем до колонії надійшло 6275 газет з Лондона та 431 газета з Америки⁸, зміст яких потім переповідали у новозеландських газетах.

Ми наведемо приклад шляху, яким до колонії доходила пошта, з одного з випусків газети:

This month English mail by the Californian route is due at Auckland on Sunday next. It is expected to be brought from San Francisco by the Vasco de Gama so far as Kandavau, where it will be transshipped into the Grenada, which will bring it on to New Zealand, and come down the coast, taking the outward March mail from Port Chalmers. The Zealandia is likely to be the New Zealand boat for the following inward and outward mails, bringing that of March and taking out that of April⁹.

Таким чином англійська пошта із Сан-Франциско доставлялася одним кораблем до острова біля Фіджі, звідки вже на іншому кораблі доходила до Нової Зеландії. Цей же корабель мав забрати березневу пошту колонії, щоб доставити її за кордон.

Цей спосіб не був стабільний по часу, бо інколи виникали затримки, зважаючи не лише на погодні умови: «The ss. Hawea with the San Francisco mail anchored in harbor at 9 o'clock last evening having been detained by a heavy southerly gale coming down from Napier, her passage from which place consequently was protracted to 35 hours»¹⁰, — але і через бюрократію. Так у лютому 1877 р. корабель з поштою до колонії запізнювався на тиждень, бо корабель затримався ще в Англії: контракт з минулим виконавцем міжатлантичних перевезень закінчився наприкінці грудня минулого року, а нові виконавці не погоджувалися на умови Англійської поштової адміністрації, через що останні вирішили щомісяця домовлятися з новим виконавцем транс-океанічних поштових перевезень¹¹.

⁷ Putnis, Peter. The early years of international telegraphy in Australia: a critical assessment. *Media International Australia*. 129.1. 2008. P. 1.

⁸ *Evening Post*. 1878. 19 February. P. 2.

⁹ *Evening Post*. 1876. 21 February. P. 2.

¹⁰ *Evening Post*. 1878. 19 February. P. 2.

¹¹ *Evening Post*. 1877. 22 February. P. 2.

Така ж процедура доставки морем стосувалася телеграм, які приходили з Австралії. У випуску *Evening Post* за 23 лютого 1875 р. англійські новини, отримані через Явський телеграфний кабель (Java cable*), були доставлені кораблем з Мельбурна до Хокітіки і переказували новини з Європи за 11-13 і 15-16 лютого¹².

Отже ми бачимо, як у 1870-х рр. Нова Зеландія мала відкритий доступ до міжнародних новин. Питання було лише у швидкості отримання звісток про події.

Перед оглядом прокладення Австралійського кабеля хочемо показати, яке місце телеграфні новини займали у випусках до 1876 р. Оскільки ще з 1860-х рр. телеграфна мережа активно розвивалася: 1866 р. було прокладено лінію між двома новозеландськими островами по протоці Кука, а до 1868 р. були з'єднані між собою найбільші міста колонії¹³, — то доступ до регіональних новин був відкритим для журналістів (Додатки 1 і 2). Ми розглянемо обшир використання у газеті повідомлень, отриманих через телеграф, на прикладі передовиці *Evening Post* за 19 лютого 1875 р.¹⁴:

1. У статті-критиці роботи іншої газети, *New Zealand Times*, згадуються потік телеграм з півдня країни, де повідомлялося про погану якість деревини у залізничних мостах Отаго та Кентербері, про що активно писали газети. *New Zealand Times* заперечували достовірність цих телеграм, що, як показує *Evening Post*, було викривленням правди.
2. Опубліковані ціни на товари з телеграми менеджера Банку Нової Зеландії від Новозеландської кредитної та торгівельної агентської компанії (*New Zealand Loan and Mercantile Agency Company Limited*) від 3 лютого.

* Телеграфний кабель до Австралії, між о. Ява та м. Дарвін на континенті.

¹² Paris, 12th and 13th February; Madrid, 11th and 12th February; Gale, 13th February; London, 16th February; Paris, 15th February; *Evening Post*. 1875. 23 February. P. 2.

¹³ Wilson A. C. Telecommunications – Early telegraphy and telegrams. Te Ara – the Encyclopedia of New Zealand. URL: <http://www.TeAra.govt.nz/en/telecommunications/page-1> (дата звернення: 15.06.22) та A. C. Wilson, 'Telecommunications - Early telegraphy and telegrams', Te Ara - the Encyclopedia of New Zealand. URL: <http://www.TeAra.govt.nz/en/interactive/21998/telegraph-spreads> (дата звернення: 15.06.22).

¹⁴ *Evening Post*. 1875. 19 February. P. 2.

3. Розділ телеграфних новин з новозеландських міст (Latest Telegrams), отриманих в той же день або з розривом в одну добу.
4. Результати матчу з крикету з м. Грейтаун, отримані через телеграф у день випуску газети.

Робимо висновок, що на досліджуваний період телеграми між містами Нової Зеландії вже були органічною частиною інформаційного потоку газети.

Однак ставлення до них часом було критичне через неточні дані: «The following ships sailed during January, but the names are in some cases so incorrect in the telegram that they can only be guessed at...»¹⁵ — та обмеження в інформації. Так навіть у 1874 р. було повідомлення про заклик до власників газет сформувати телеграфну асоціацію на противагу офіційній Press Telegraphic Agency¹⁶. Тому критика продовжується і в наступному році, зважаючи на помилки в текстах: «Either the Press Agency or the telegraph authorities made a great mistake in reference to the late sale of toll-gates here»¹⁷.

1.2. Прокладення Австралійського кабеля

Австралійський кабель було прокладено з Кейбл-Бей, затоки біля міста Нельсон, до півострова Лаперуз у Сіднеї.

У нашій вибірці випусків газет ми також бачимо згадки про Австралійський кабель ще за кілька років до його прокладення: у 1874 р. губернатор Квінсленда оголосив, що уряд Нової Зеландії погодив прокладення підводного кабеля між Новим Південним Уельсом та колонією¹⁸. Так само згадувалося про відкладення роботи над Австралійським кабелем, бо парламент Сіднея не представив цю пропозицію протягом сесії¹⁹.

Найбільше, звісно, інформації про кабель ми бачимо у випусках 1876 р. Одразу на початку передовиці випуску 18 лютого читаємо, як редакція висвітлює успішну роботу тодішнього прем'єр-міністра Джуліуса Фогеля

¹⁵ *Evening Post*. 1874. 21 February. P. 2.

¹⁶ *Evening Post*. 1874. 23 February. P. 2.

¹⁷ *Evening Post*. 1875. 24 February. P. 2.

¹⁸ *Evening Post*. 1874. 20 February. P. 2.

¹⁹ *Evening Post*. 1874. 23 February. P. 2.

щодо прокладення кабеля: «Of the successful negotiation of the cable contract, and the rapid completion of the work, it is impossible to speak in terms of too high praise. Not only has the negotiation been a successful one, but the Colony obtains the use of the cable at a price much below what had been anticipated»²⁰. Також була пропозиція день прокладення зробити вихідним для мешканців Нельсона* та Веллінгтона²¹.

Телеграфні новини з Нельсона дають нам зрозуміти, що кабель було прокладено ще 17 лютого: кораблями було прокладено кабель по морському дну і в той же день закінчили проведення наземної частини²². Однак в наступні дні електрики* Сіднея та Вакапуаки, що біля Нельсона, тестували роботу кабеля²³, тому публічно телеграф відкрили лише в понеділок, 21 лютого.

Evening Post присвячує цій події окрему статтю — Landing the Cable²⁴, де передруковує частину з репортажу нельського кореспондента щодо прокладення кабеля 17 лютого. Ми розглянемо її оригінал у Nelson Evening Mail²⁵.

Кореспондент описує, як два величезних пароплави й десять малих човнів вибудувались в один ряд у затоці. З пароплава до берега протягнули канати, які слугували орієнтиром для човнів, які мали допомагати прокладати телеграф та підтримувати сам кабель. Далі з пароплава передали кінець наземного кабеля на один з човнів, а коли той вже не міг витримати ваги кабеля, його кінець передавали на наступний човен, і так до берега. Після чоловіки на березі, які працювали над прокладенням наземної телеграфної лінії до Нельсона, протягнули кабель до будівлі, тимчасово спорудженої для роботи телеграфа.

²⁰ *Evening Post*. 1876. 18 February. P. 2.

* Місто, біля якого було прокладено кабель.

²¹ Там само.

²² Там само.

* Electricians, термін зі статті у газеті: *Evening Post*. 1876. 19 February. P. 2.

²³ *Evening Post*. 1876. 19 February. P. 2.

²⁴ Там само.

²⁵ Landing The Cable. *Nelson Evening Mail*. Vol XI. Issue 47. 1876. 18 February. P. 2.

Опісля деякі спостерігачі вирішили доплити до пароплава, який прокладав кабель, а кореспондент направився до берега, щоб побачити, як кабель закріплювали на землі. Він сам допоміг дотягнути кабель до нового телеграфного приміщення. Потім цей кабель вклали у траншею більше метра глибиною, щоб вберегти його від сонця й тримати у вологості, а кінець випустили через отвір у підлозі телеграфної будівлі й закріпили на вертикальній кедровій плиті, щоб за потреби тестувати роботу лінії.

Кореспондент зазначає, що робота по прокладенню телеграфа була дуже ефективною: лише за два тижні до події у Веллінгтоні було обране остаточне місце прокладення кабеля, потім споруджені необхідні будівлі та встановленні п'ятнадцять миль (~24 км) наземної лінії до Нельсона. І сама подія викликала сильні емоції серед спостерігачів та інженерів: «...we felt bound to give three hearty cheers for Messrs Lucas and Riddle, the engineers who had superintended the landing, they in their turn proposing cheers for New Zealand»²⁶.

Далі ми наведемо цитату, як автор описує значення прокладення кабеля:

The landing was now completed, and the line of boats soon became broken, the rope was released from the tree to which it had been attached, and no visible connection remained between the steamer and the land, but we all knew now that there was a connection, and that it was one which, ere many hours had elapsed, *would afford us the means of communication with Australia, India, England, America — in fact with every country of importance on the face of the globe* (виділення моє. — М. П.). Is it to be wondered at that there rose a cry from our midst, "Three cheers for the cable," or that the invitation was responded to in such tones as those shores never heard before?^{27*}

Отже, ця подія стала символом зв'язку Нової Зеландії зі світом — інтеграцією колонії у міжнародну спільноту.

Таку ж реакцію бачимо і в Evening Post після отримання перших телеграм із-за кордону:

New Zealand is thus now joined to that great circle of communication which girds almost the whole of the civilised world. (...) New Zealand will now be in communication with the great commercial and political centres of Europe, India, and Australia. (...) This is a great stride made in the progress of New Zealand, because the closer it can be brought to the Mother Country, the greater will be the mutual interest created between them. Now that

²⁶ Landing The Cable. *Nelson Evening Mail*. P. 2.

²⁷ Там само.

* Ця частина статті процитована у випуску Evening Post.

New Zealand is within a day's reach of England for purposes of communication, the amount of attention directed towards it as a fitting field for colonisation will be infinitely increased²⁸.

Однак хочемо показати, як таке сприйняття є подібним до реакції на прокладення Англо-Австралійського кабеля у жовтні 1872 р.²⁹

У газеті Сіднея фігурували тези про припинення ізоляції Австралії та майбутні важливі зміни у політичному та торгівельному житті: «Instead of feeling that we are three weeks behind the rest of the world, we shall be abreast of all the great events of the day...»³⁰. Також бачимо, як наголошується на тіснішому зв'язку з метрополією: «Australia ... remote though it is, will come more than ever to recognise itself as an integral part of the Empire»³¹.

Таким чином риторика новозеландських газет не є унікальною, а складає доволі типову реакцію колонії на встановлення зв'язку з метрополією та світом.

Наступні дні після відкриття лінії для громадськості 21 лютого були сповнені привітаннями, отриманими через телеграф: губернатор Нової Зеландії отримав звістку з Лондона вже 21 лютого про вдоволення королеви щодо прокладення нового зв'язку з колонією³². Це навіть призвело до скарг від читача газети, підписаним як «Людина проти нісенітниць»*, який звернувся до редакції з питанням, хто ж оплатив телеграму до мера Лондона, і чи має міська рада оплатити ще й відповідь³³.

Таким чином Нова Зеландія отримала швидший доступ до закордонних новин. Сам процес встановлення телеграфного зв'язку був частиною світової тенденції до тісніших інформаційних контактів. Навіть до прокладення Австралійського кабеля, телеграми були доволі поширені як джерела

²⁸ *Evening Post*. 1876. 22 February. P. 2.

²⁹ Про реакцію в австралійській газеті читали у статті Петера Путніса: Putnis, Peter. The early years of international telegraphy in Australia: a critical assessment. *Media International Australia*. 129.1. 2008. P. 1.

³⁰ A short paragraph in our telegram announces... *Sydney Morning Herald*. 1871. 28 November. P. 4.

³¹ *Sydney Morning Herald*. 1872. 28 November. — Цит. за Putnis, Peter. The early years of international telegraphy in Australia. P. 1.

³² *Evening Post*. 1876. 24 February. P. 2.

* Anti-Bunkum.

³³ *Evening Post*. 1876. 25 February. P. 3.

інформації для новозеландських ЗМІ: як наземні телеграми з міст колонії, так і телеграми з Австралії, доставлені кораблями. Прокладення ж телеграфу до Австралії стало довгоочікуваною подією в колонії, але риторика ЗМІ не відрізнялася від загальної реакції колоній на таку подію.

У наступному розділі ми подивимось, чи вплинуло прокладення Австралійського кабеля на випуски новозеландської газети Evening Post та як змінилася швидкість доступу до інформації з-за кордону.

Розділ 2. Контент-аналіз випусків *Evening Post*

Новозеландська газета м. Веллінгтон *Evening Post* була заснована Генрі Бланделом у 1865 р., у той же рік як Веллінгтон став столицею колонії. Г. Бландел оцінив ринок видань міста й вирішив, що заснувати щоденну газету в новій столиці буде хорошим бізнес проєктом³⁴.

Газета фокусувалася на локальних питаннях та видавала якісний матеріал, що допомогло затвердити видання як провідний голос у Веллінгтоні. *Evening Post* залишалася політично нейтральною газетою без прив'язки до певної політичної фракції, що дозволяло їй висвітлювати локальні та світові питання з різних сторін³⁵. Так на 1870-ті роки *Evening Post* вже мала інститут репутації у місті як локального видання якісної журналістики.

Зазначимо, що у випусках лютого 1876 р. ми бачимо оголошення для рекламодавців про те, що циркуляція газети у той час була 16 575 копій, що, за словами редакторів, робило *Evening Post* найбільш поширеним виданням у провінції Веллінгтона³⁶ (Додаток 3).

У цьому розділі ми розглянемо *Evening Post* за 1874-1878 рр., рухаючись від початку вибірки, аналізуючи типову структуру випуску газети, основні теми висвітлення, варіації структури та поступову зміну в рубриках та наголосах у тексті.

2.1. Методологія дослідження

Обираючи методологію, ми шукали спосіб, як би побачити вплив проведення телеграфа на риторику обраного нами видання і як наслідок — зміну у створенні образу світу для новозеландців. Ми хотіли зосередитися на конкретному розділі тексту газети, щоб прослідкувати зміни у її структурі та наративі.

³⁴ The *Evening Post*. Background. PaperPast. URL: <https://paperspast.natlib.govt.nz/newspapers/evening-post> (дата звернення: 15.06.22).

³⁵ Там само.

³⁶ *Evening Post*. 1876. 19 February. P. 5 (Supplement).

Так ми зупинилися на передовиці (editorial), редакційній частині газети, де автори викладають власні думки щодо подій та суб'єктивно їх упорядковують. Як зазначає В. Кулик: «в конкретних текстах слід передусім шукати застосування певних *інтерпретаційних рамок*, а в більш чи менш загальних практиках — *формування певних тематичних “порядків денних”* (виділення моє. – М.П.)»³⁷

Таким чином ми обрали методологію контент-аналізу — якісний аналіз текстових масивів та змісту. Ми визначимо зміни в структурі газети та швидкості постачання інформації до видання та застосуємо якісний аналіз для інтерпретації нових текстів після проведення Австралійського телеграфа.

Для цього дослідження ми обираємо часову вибірку 18-24 лютого для кожного з 1874-1878 рр. випусків Evening Post. Так ми зможемо побачити, як писала газета до появи нової лінії телеграфа 21 лютого 1876 р., та як протягом двох років видання адаптувалося до цього нововведення.

2.2. Шаблон Evening Post

Загальна структура газет Evening Post залишається незмінною протягом усього досліджуваного періоду. Ми покажемо, як виглядає типовий випуск на прикладі газети за 18 лютого 1874 р.³⁸

Усього випуск має 4 сторінки, з яких:

- Перша, третя* і четверта присвячені рекламі: товарів місцевих виробників або ж завезених із закордону від магазинів одягу, мануфактури та різночиння, нові ціни на доставку кореспонденції поштовими каретами тощо.
- Друга сторінка поділена на два головні блоки:
 - Оголошення:
 - Час причалювання кораблів по Новій Зеландії.

³⁷ Володимир Кулик. 2. Медії та медійний дискурс // Дискурс українських медій: ідентичність, ідеології, владні стосунки. — С. 151.

³⁸ Evening Post. 1874. 18 February. 4 p.

* Часом передовиця на другій сторінці займає частину третьої.

- Прибуття та відправка кораблів у порті Веллінгтона.
- Час роботи пошти.
- Народження і смерті у місті.
- Приватні оголошення тощо.
- Редакційна частина (editorials) зі статтями на різні тематики.
- Третя та четверта сторінки, окрім реклами, мають ще різні оголошення: новини кінних перегонів, оренда житла чи землі, культурні події, оголошення для підрядників про тендери на будівництво або ж про продажі майна, поставлення нових книг, і врешті — оголошення про роботу.

Інколи випуски супроводжуються доповненням (Supplement) на дві сторінки. На першій розкриваються теми, отримані із закордонних газет через пошту³⁹, чи новини з новозеландських видань, для яких редакція вставляє цілі частини з інших видань⁴⁰ або дає собі більше місця на обговорення у формі редакційних статей (editorials). Друга сторінка присвячена рекламі.

У цьому розділі ми зосередимося на аналізі саме передовиці, де автори обговорюють новини нагальних питань. Ми виділимо основні підрозділи цієї частини*, базуючись на випусках за лютий 1874 р.:

- На початку — думка редакції щодо конкретного питання: у випуску за 18 лютого це несхвалення усунення Загальним урядом (General government) провінційного аудитора (The Provincial Auditor)⁴¹. Також це можуть бути обговорення питання метрополії, як рішення парламенту в Англії⁴².

³⁹ Зазначимо, що навіть після встановлення прямого телеграфного зв'язку з Англією, газета все ж писала новини з англійських газет, отриманих через доставку кораблями, адже через телеграми могла отримати лише короткі звістки. У випуску за 1877 р. розповідається про конференцію щодо Східного питання у Сент-Джеймс Холі, Лондон, звістка про яку була у The Times за 10 грудня: *Evening Post*. 1877. 24 February. P. 1 (Supplement).

⁴⁰ Як опис міста Веллінгтон у Australian Town and Country Journal: там само.

* Подаємо ці категорії не в порядку їх висвітлення у газетах, бо не всі з них були у кожному випуску та мали однакові назви. Тому групуємо за тематикою для легшого сприйняття.

⁴¹ *Evening Post*. 1876. 19 February. P. 2.

⁴² Там само. С. 2.

- Локальні та закордонні новини: приїзд губернатора у порт Веллінгтона, результати матчу з крикету між англійською та австралійською командами (інформація отримана через телеграф), результати зустрічі Новозеландської вугільної компанії щодо ліквідації компанії тощо⁴³.
- Новини з пошти (з видань, доставлених кораблями):
 - З англійської з розривом публікації приблизно у два місяці: новини Франції, Німеччини та Португалії від 14 грудня 1873 р.⁴⁴
 - Під заголовком Mail Items без зазначення дат⁴⁵.
- Останні телеграми (Latest Telegrams) — новини з міст НЗ, отримані через телеграф з можливим розривом в один-два дні⁴⁶. Наприклад, повідомлення про пошкодження торгового корабля з Лондона, який причалив в порті Окленда⁴⁷. Також могли обговорюватися новини з міст Австралії⁴⁸.
- Новини з інших новозеландських газет, наприклад у формі «The Evening Herald urges...»⁴⁹
- Новини Англії (English News), зокрема через телеграфний кабель Яви, Індонезія⁵⁰.
- Підсумок австралійських новин (Australian Summary): зокрема про події Мельбурна, Сіднея, прибуття та відправку кораблів і торгівлю⁵¹.
- Місцеві кримінальні та судові справи.
- Переказ засідання у міській раді (City Council)⁵².
- Звернення читачів до газети («To the editor of the Evening Post»).

⁴³ *Evening Post*. 1876. 19 February. P. 2.

⁴⁴ *Evening Post*. 1874. 18 February. P. 2.

⁴⁵ *Evening Post*. 1874. 20 February. P. 2.

⁴⁶ Наприклад, у випуску за 18 лютого телеграми з Окленда за 18 лютого, а з Крайстчерча та Данедіна за 17 лютого.

⁴⁷ *Evening Post*. 1874. 19 February. P. 2.

⁴⁸ Наприклад, у випуску за 18 лютого з Сіднея.

⁴⁹ Там само.

⁵⁰ *Evening Post*. 1874. 20 February. P. 2.

⁵¹ Там само.

⁵² Напр.: *Evening Post*. 1875. 19 February. P. 2.

Так одразу відзначимо, що телеграфні звістки широко використовувалися в газеті ще до проведення підводного кабеля, адже наземна телеграфна мережа у Новій Зеландії почала розвиватися ще з 1862 р. й на 70-ті вже охоплювала всю країну. Так у кожному випуску газети ми бачимо окрему рубрику (Latest Telegrams), присвячену новинам з різних міст НЗ, отриманих через телеграф. І як наслідок — у газеті оперативно повідомляються новини з іншого міста країни, які мають значення для Веллінгтона⁵³. Таким чином підтримується дискусія актуальних локальних питань.

Цей дискурс також залежить від часу постачання інформації, адже чим швидше новини доходили до редакції, тим оперативніше вони могли публікувати реакцію в газеті й ширше обговорювати питання, посиляючись на тези з інших локальних видань.

Також важливо зазначити, що на 1874 р. газета вже має окремі рубрики про австралійські та англійські новини, які хоч і доходили з певним відривом у часі.

Робимо висновок, що *Evening Post* не концентрувалася на закордонних новинах і більше висвітлювала події Веллінгтона та Нової Зеландії. Останні становили органічну частину дискурсу країни, яка була частиною Британської імперії. Якщо ще у 40-50-х роках XIX ст. новозеландські газети більше орієнтувалися на заокеанські новини, відзначаючи локальні події у другу чергу, то вже до кінця 80-х місцеві газети могли спокійно писати лише про події країни, не відчуваючи меншовартість, порівняно з англійськими виданнями⁵⁴.

⁵³ Наприклад, *Evening Post* за 1874 р. посилається на телеграми з Данедіна, де повідомляється, що пасажирів корабля Монгол (Mongol) змусили лишитися в регіоні Отаго на карантин, замість одразу дозволити їм вирушити до Веллінгтона та Окленда. Оскільки іммігранти довгий час були вимушені провести в цьому регіоні, то багато з них вирішило лишитися там перманентно. Це було проблемою для північних регіонів країни, що й обговорювалося в газеті: *Evening Post*. 1874. 23 February. P. 2.

⁵⁴ Harvey Ross. Bringing the News to New Zealand: The supply and control of overseas news in the nineteenth century. *Media History*. Vol. 8. No. 1. 2002. P. 22.

2.3. Зміни у структурі газети з появою Австралійського телеграфа

У попередньому підрозділі ми зазначили, як виглядала типова структура випуску ще до появи телеграфної лінії до Австралії. Тепер ми покажемо випуски після події та зміни, що вона привнесла.

Якщо ще 21 лютого 1876 р., у час відкриття телеграфа для громадськості, газета обмежилася лише повідомленнями про подію, то вже у випуску наступного дня ми бачимо появу нової рубрики — «Повідомлення по кабелю» (Cable Messages)⁵⁵. У ній:

- Підрубрика «Лондон»:
 - новини з метрополії за 16 лютого, серед яких призначення комісії щодо стану работоргівлі у Занзібарі; подання пропозиція у Палаті громад щодо боргу у питання Суецького каналу; новини ринку вовни; новини Східного питання: прийняття Османською імперією реформ, запропонованих Австрією;
 - за 19 лютого: прийняття у Палаті громад законопроєкту щодо торгового судноплавства; обговорення щодо призначення королеві титулу «імператриця»; обрання члена парламенту Манчестера; новини з ринку вовни та пшениці.
- Підрубрика «Австралійські новини» (Australian News):
 - Сідней, 21 лютого: новини уряду Сіднея та мореплавства.
 - Мельбурн, 21 лютого: конфлікти у місцевому законодавчому органі; кораблі до Нової Зеландії з суецькою поштою.

Далі в газеті продовжуються минулі рубрики: «Останні телеграми» з новинами з новозеландських міст; судові справи; та місцеві новини.

Рубрика «Повідомлення по кабелю» закріпилася і в наступних випусках: за 23 та 24 лютого у ній є новини лише з Австралії. У випуску за 23 лютого з'явилася підрубрика «Прямі телеграми з Європи» (Direct Telegrams from Europe), де були надруковані телеграми-привітання з прокладенням кабеля. У

⁵⁵ *Evening Post*. 1876. 22 February. P. 2.

газеті за 24 лютого є окремий розділ «Англійські телеграми» (English Telegrams), однак в ньому надруковані повідомлення, які ще лишилися у редакції: новини між останніми телеграмами, доставлених кораблями, та вчорашніми, отриманими через Австралійський кабель. Тому ці повідомлення датовані 8-9 лютого.

Таким чином на практиці у перших випусках після проведення нової телеграфної лінії з'явилася нова рубрика «Повідомлення по кабелю», а інші, як «Англійські телеграми», змінили свою попередню назву («Англійські новини»), але не функціональне значення, друкуючи телеграми з метрополії, отримані хоч і доставкою кораблями до колонії.

У розгляді випусків 1877-1878 рр. ми перелічимо підрубрики, пов'язані з телеграфом та закордонними новинами у порядку їхнього друкування в газеті. За 1877 р.:

- 19 лютого: Англійські новини, Повідомлення по кабелю, Останні телеграми.
- 20 лютого: Англійські новини, Повідомлення по кабелю, Останні телеграми.
- 21 лютого: Англійські новини, Повідомлення по кабелю, Останні телеграми.
- 22 лютого: судові справи, Останні телеграми, Англійські новини, Повідомлення по кабелю.
- 23 лютого: Англійські новини, Повідомлення по кабелю, Останні телеграми.
- 24 лютого: місцева трагедія з кораблем, судові справи, Повідомлення по кабелю, Останні телеграми.

За 1878 р.:

- 18 лютого: Англійські новини, Австралійські (з контексту — також новини, Australian), Останні телеграми.
- 19 лютого: Англійські новини, Австралійські, Останні телеграми.
- 20 лютого: Англійські новини, Австралійські, Останні телеграми.

- 21 лютого: Англійські новини, Австралійські, Останні телеграми.
- 22 лютого: Особливі новини по кабелю (Special Cable News to the «Post») з Риму за 20 лютого; Англійські новини, Австралійські, Останні телеграми.
- 23 лютого: Англійські новини, Австралійські, Останні телеграми.

Оскільки телеграми могли передавати лише обмежену кількість інформації, закордонні новини все ще отримувалися також через пресу та телеграми, отримані кораблями з Австралії. Так у багатьох випусках була підрубрика «Австралійський підсумок» (Australian Summary) з новинами з поштових кораблів⁵⁶.

Таким чином ми бачимо, що новини через Австралійський кабель доєдналися до попереднього потоку новин через наземний новозеландський телеграф та переважно зайняли перше місце в структурі після редакційної частини передовиці.

В той же час, зі зміною назв підрубрик, сама їхня тематика лишалася сталою — це все ще були новини з Англії, а через неї — з Європи, та Австралії. Головна різниця була в часі доступу до інформації та, як наслідок, — у зміні роботи зі швидшими новинами, про що ми говоримо у наступному підрозділі.

2.4. Швидкість доступу до міжнародних новин у Новій Зеландії та зміна у висвітленні новин

Основним доступ до новин поза Новою Зеландією були поштові кораблі. У цьому підрозділі на прикладі Evening Post ми розберемо, скільки часу новини доходили до колонії до прокладення Австралійського кабеля, як це змінилося після події, чи справді так змінилася різниця у часі та чи була зміна у представленні самих новин.

⁵⁶ Напр.: *Evening Post*. 1877. 21 February. P. 2.

Почнемо з того, чому час загалом був важливим. Нова Зеландія була зацікавлена у потоці іммігрантів до своєї колонії⁵⁷, тому питання затримки цього руху було критичним для місцевого уряду. Так у випуску газети за 1874 р. згадується ситуація, коли шотландська газета «The People's Journal» описала негативний досвід емігрантів в колонії, зауважуючи, що приїжджим видають землю, не придатну для господарства. Редакція газети побоювалася, що такий опис Нової Зеландії може значно зашкодити перспективам колонії як привабливого місця для колонізації⁵⁸. Найгірше, що стаття у шотландському виданні вийшла ще 13 грудня 1873 р. й дійшла до Нової Зеландії лише через два місяці. У цьому випадку час мав критичне значення, адже при швидшому доступі до новини новозеландські ЗМІ та й уряд могли би оперативніше відреагувати на ситуацію.

Загалом подолання відстані від метрополії до колонії займало багато часу як для поштових кораблів, так і для емігрантів. Для ілюстрації, наведемо приклад, як іммігранти з Англії допливали до Нової Зеландії: «Dr. Featherston notifies the departure of the ship *Terpsichore*, from London for Wellington, on the 16th November, with immigrants to the number of 375 souls, equal to 322 statute adults. She is therefore now ninety-five days out, and may be looked for any hour»⁵⁹. Так кораблю по часу займало більше трьох місяців, щоб дістатися колонії. Схожа ситуація з часом була щодо доставки газет, а відповідно і новин, з Англії до Нової Зеландії.

В окремому підрозділі газети, «Mail Items», друкувалися новини з пошти, яка надходила до колонії. Наприклад, у випуску за 20 лютого була новина про нищівну пожежу у бізнес центрі Бостону, США, за 15 грудня⁶⁰. Через різницю в часі події описувалися як історія, яка вже сталася в минулому, і яку газета

⁵⁷ Зокрема про це навіть згадується у статті про прокладення Австралійського кабеля: «Now that New Zealand is within a day's reach of England for purposes of communication, the amount of attention directed towards it as a fitting field for colonisation will be infinitely increased», — *Evening Post*. 1876. 22 February. P. 2.

⁵⁸ *Evening Post*. 1874. 24 February. P. 2.

⁵⁹ *Evening Post*. 1876. 19 February. P. 2.

⁶⁰ *Evening Post*. 1875. 20 February. P. 2.

може переповісти, але не вступати в активне обговорення можливого розвитку подій.

Таким чином, англійські газети з новинами метрополії, Європи та світу досягали Нової Зеландії трохи більше ніж за два місяці. Однак це був не єдиний спосіб отримати інформацію із-за кордону. Другим були телеграми з Австралії, які доставлялися до колонії кораблями.

У підрозділі 1.1. ми наводили приклад, як новини, отримані через Явський телеграфний кабель в Австралії, доставлялися кораблем з Мельбурна до Хокітіки. У газеті новини з телеграм були опубліковані 23 лютого, а самі новини з Європи датувалися 11-13 та 15-16 лютого⁶¹. Так розрив у часі складав у середньому один-два тижні.

Те саме стосується новин саме Австралії. У розділі «Australian Summary» ще у випуску за 1874 р. описувалися події Мельбурна та Сіднея за 14 лютого, коли газета у Новій Зеландії вийшла 20 лютого. Таким чином різниця у часі складала тиждень.

Все ж проведення Австралійського кабеля дало поштовх до зміни у передачі інформації про Англію та світ. У попередньому підрозділі ми показували, як змінилася структура газети, але разом із структурою також змінився стиль описання подій.

Почнемо з часу отримання новин через нову лінію телеграфа. У підрозділі «Cable Messages» короткі телеграми з Лондона могли доходити з різницею у шість чи навіть три дні⁶², а з Австралії — за одну добу⁶³ або навіть у той же день⁶⁴.

Яскравим прикладом зміни в часі отримання інформації є порівняння дати події з датою публікації про неї, зокрема смерті чи взведенні особи на нову посаду. Так у газеті за 22 лютого 1875 р. обговорюється смерть

⁶¹ *Evening Post*. 1875. 23 February. P. 2.

⁶² Винятково, навіть у межах 24 годин: «A telegram was received last evening by Dr. Lemon from the Director-General of the Eastern Extension Australasia and China Telegraph Company, which must have been despatched from London within the 24 hours»: *Evening Post*. 1876. 22 February. P. 2.

⁶³ Наприклад, у випуску газети за 22 лютого 1876 р. телеграми з Лондона датувалися 16 та 19 лютого, а з Сіднея та Мельбурна — за 21 лютого: там само.

⁶⁴ *Evening Post*. 1877. 21 February. P. 2.

китайського імператора Цзайчуня та її наслідки для імперії. Зазначимо, як у газеті повідомляють про отримання новини: «The young Emperor of China, whose decease was lately recorded...»⁶⁵. Насправді ж імператор помер ще 12 січня, однак новину про це газета отримала більше ніж через місяць.

Ситуація змінилася з проведенням Австралійського кабеля. Так після смерті папи Пія IX новозеландські католицькі церкви під час служби виголошували панегірики за померлим. Папа помер 7 лютого, а служби в колонії проводилися 17 лютого⁶⁶. Однак новина про обрання нового папи дійшла до колонії набагато швидше: обрання було 20 лютого, а новину через телеграми з Риму опублікували вже у випуску за 22 лютого⁶⁷.

Така швидкість вплинула не лише на більшу актуальність інформації, і як наслідок — можливість вчасно на неї реагувати, але і на саме обговорення газетою подій. З цього часу медіа стає не просто переповідачем минулого, а активним оповідачем подій, що стаються зараз, хоч і на іншій стороні світу.

Це очевидно на прикладі висвітлення Східного питання у газеті за 1878 р. Цю тему піднімали в газеті ще у лютому 1877 р., якраз напередодні чергової турецької війни. Наступного ж року Східне питання згадувалося у кожному з нами розглянутих випусків за лютий.

У спеціальних телеграмах з Лондона з різницею у часі в чотири дні, у підрубриці «The War in the East», публікувалися події війни: вступ британського флоту в протоку Дарданелли, подробиці міжнародної дипломатії та дії країн Європи⁶⁸. Так у кожній наступній газеті додаються подробиці розгортання подій, слідкуючи за їхнім розвитком у реальному часі.

Так у газеті за 22 лютого пишеться про те, як Бісмарк висловив свій скепсис у можливості європейської війни й що Німеччина не втручатиметься у стосунки між Росією та Туреччиною; Австрія захищає інтереси монархії та не зацікавлена у зміні балансу сил; які є умови миру з Туреччиною від Росії;

⁶⁵ *Evening Post*. 1875. 22 February. P. 2.

⁶⁶ *Evening Post*. 1878. 18 February. P. 2.

⁶⁷ *Evening Post*. 1878. 22 February. P. 2.

⁶⁸ *Evening Post*. 1878. 18 February. P. 2.

бої повстанців з турками в Фессалії; наплавлення флоту до півострова Галліполі.

У газеті за 21 лютого навіть початок передовиці, де редакція газети висловлюється щодо новин, присвячених питанню російсько-турецької війни: «The latest telegrams appear to indicate the possibility of a peaceful solution of the Turco-Russian difficulty, and afford grounds for the hope that England will not be involved in war»⁶⁹.

Таким чином газета змінила свій спосіб описування подій з підсумування у минулому до активного слідкування та обговорення у реальному часі. Це стало можливим з щоденним постачанням інформації через пряму лінію телеграфа від Нової Зеландії до Англії.

Отже, з прокладенням Австралійського кабеля змінилася швидкість постачання інформації до колонії та спосіб її відображення у газеті. Варто зауважити, що і до нової лінії зв'язку Нова Зеландія отримувала новини із-за кордону у різниці в часі від двох місяців до тижня, якщо через телеграми з Австралії. Також навіть після прокладення кабеля газета все ще публікувала рубрики, присвячені двомісячній пресі, доставленій з Англії поштовими кораблями. Так Нова Зеландія мала доступ до закордонних новин, які у 1870-х рр. були органічною частиною її щоденних випусків.

Однак з прокладенням Австралійського кабеля постачання закордонних новин стало майже щоденним, а різниця у часі між подією та публікацією скоротилася до тижня або ж і до трьох днів. Спершу в газеті змінилася структура підрубрик: виокремилися окремі «Повідомлення по кабелю», Англійські та Австралійські новини. Згодом, протягом наступних років змінилася і риторика видання: замість підсумування подій, інформація про які приходила із значним запізненням, редакція почала постачати актуальну інформацію про події, які відбувалися у час публікації газети. Так газета

⁶⁹ *Evening Post*. 1878. 21 February. P. 2.

ставала майданчиком висвітлення подій реального часу з багатьма подробицями дій, зокрема Британії та країн Європи.

Таким чином, на додачу до активного обговорення локальних подій Нової Зеландії, газета Evening Post стала висвітлювати ще й світові новини у форматі реального часу. Так газета почала формувати ширше уявлення про світ для новозеландського суспільства, перетворюючи його на активного діяча світових подій.

Висновки

Відповідно до висловленої мети роботи та поставлених завдань ми дійшли висновку, що з прокладенням Австралійського телеграфу новозеландська газета Evening Post змінила форму висвітлення закордонних подій з підсумування інформації у минулому до спостереження та обговорення подій в реальному часі. Разом з цим до активного обговорення редакцією локальних питань колонії додався ще й дискурс міжнародних подій, які стали актуальнішими для місцевої спільноти через швидший доступ до інформації.

Відповідно до нашого першого завдання, ми виявили, що ще до встановлення телеграфного зв'язку з Австралією, новозеландські ЗМІ активно використовували у своїх випусках звістки, отримані через наземний телеграф з різних міст колоній. Так телеграфний інформаційний потік був складовою частиною наповнення газети. Щобільше, у виданні так само висвітлювалися закордонні новини: існували окремі рубрики для новин з Австралії та метрополії, швидкість отримання яких варіювалася у проміжку від трьох місяців до тижня. Водночас факт прокладення Австралійського кабелю у 1876 р. періодика подавала як вагому подію, завдяки якій Нова Зеландія вступить у пряму комунікацію зі світом у політичному та торговельному полі. Так фізичний зв'язок через телеграфний кабель з Австралією та зовнішнім світом позиціювався також як символічний зв'язок Нової Зеландії зі світовою спільнотою.

Відповідно до нашого другого завдання, ми дослідили вибірку випусків Evening Post та проаналізували зміни у виданні, які сталися після проведення кабелю. Ми дійшли висновку, що газета не фокусувалася на висвітленні міжнародних новин як до 1876 р., так і після, а висвітлювала питання, актуальні для своїх читачів. Так швидкий потік новин з-за кордону органічно доєднався до подачі інформації про локальні події колонії, отримані через наземний телеграф з інших міст. Однак з появою прямого телеграфного сполучення з Австралією поступово змінювався спосіб подачі міжнародних

новин: з підсумування подій, що сталися місяць-два тому, до обговорення та відстежування подій, що відбуваються хоч і на іншій стороні землі, але з відрізком у часі в пару днів. Так зміна у швидкості доступу до інформації та її пряме отримання через телеграф дозволило локальній газеті долучитися до обговорення подій у метрополії на рівних з іншими виданнями поза колонією. Як наслідок, газета створювала нову картину світу для новозеландців, у якій вони є активними співучасниками життя метрополії та світу.

Це дослідження не є вичерпним, адже ми розглянули лише зміни протягом перших двох років з часу проведення Австралійського телеграфа. Роботу можна продовжити, проаналізувавши обговорення різними новозеландськими виданнями міжнародних новин та дослідивши, як нова інформація все більше інтегрувалася в контекст локальних новин та чи вибудовувався діалог між виданнями щодо подій у метрополії та Європі. Іншим напрямком дослідження є вивчення деталей прокладення телеграфного зв'язку всередині та за межами Нової Зеландії як нової системи поширення інформації та важелю влади тих, хто цю систему контролював.

Список використаних джерел і літератури

Джерела:

Періодика

1. *Evening Post*. 1874. 18 February. 4 p.
2. *Evening Post*. 1874. 18 February. P. 2.
3. *Evening Post*. 1874. 19 February. P. 2.
4. *Evening Post*. 1874. 20 February. P. 2.
5. *Evening Post*. 1874. 21 February. P. 2.
6. *Evening Post*. 1874. 23 February. P. 2.
7. *Evening Post*. 1874. 24 February. P. 2.
8. *Evening Post*. 1875. 19 February. P. 2.
9. *Evening Post*. 1875. 20 February. P. 2.
10. *Evening Post*. 1875. 22 February. P. 2.
11. *Evening Post*. 1875. 23 February. P. 2.
12. *Evening Post*. 1875. 24 February. P. 2.
13. *Evening Post*. 1876. 18 February. P. 2.
14. *Evening Post*. 1876. 19 February. P. 2.
15. *Evening Post*. 1876. 19 February. P. 5 (Supplement).
16. *Evening Post*. 1876. 21 February. P. 2.
17. *Evening Post*. 1876. 22 February. P. 2.
18. *Evening Post*. 1876. 24 February. P. 2.
19. *Evening Post*. 1876. 25 February. P. 3.
20. *Evening Post*. 1877. 21 February. P. 2.
21. *Evening Post*. 1877. 22 February. P. 2.
22. *Evening Post*. 1877. 24 February. P. 1 (Supplement).
23. *Evening Post*. 1878. 18 February. P. 2.
24. *Evening Post*. 1878. 19 February. P. 2.
25. *Evening Post*. 1878. 21 February. P. 2.
26. *Evening Post*. 1878. 22 February. P. 2.

27. Landing The Cable. *Nelson Evening Mail*. Vol XI. Issue 47. 1876. 18 February. P. 2.
28. A short paragraph in our telegram announces... *Sydney Morning Herald*. 1871. 28 November. P. 4.

Література:

Монографії

Володимир Кулик. 2. Медії та медійний дискурс // Дискурс українських медій: ідентичність, ідеології, владні стосунки. — Критика, Київ, 2010. — С. 81-177.

Статті

1. Putnis Peter. The early years of international telegraphy in Australia: a critical assessment. *Media International Australia*. 129.1. 2008. Pp. 140-148.
2. Harvey Ross. Bringing the News to New Zealand: The supply and control of overseas news in the nineteenth century. *Media History*. Vol. 8. No. 1. 2002. Pp. 21-34.

Електронні ресурси

1. Wilson A. C. Telecommunications – Early telegraphy and telegrams. Te Ara – the Encyclopedia of New Zealand. URL: <http://www.TeAra.govt.nz/en/telecommunications/page-1> (дата звернення: 15.06.22)
2. A. C. Wilson, 'Telecommunications - Early telegraphy and telegrams', Te Ara - the Encyclopedia of New Zealand. URL: <http://www.TeAra.govt.nz/en/interactive/21998/telegraph-spreads> (дата звернення: 15.06.22)
3. The Evening Post. Background. PaperPast. URL: <https://paperspast.natlib.govt.nz/newspapers/evening-post> (дата звернення: 15.06.22).

Мережа телеграфу в Новій Зеландії на 1868 р.

Джерело: Jock Phillips, 'Timekeeping - New Zealand mean time', Te Ara - the Encyclopedia of New Zealand,
<http://www.TeAra.govt.nz/en/map/6693/new-zealands-telegraph-network-1868>
(accessed 15 June 2022)

Мережа телеграфу в Новій Зеландії на 1880 р.

Джерело: A. C. Wilson, 'Telecommunications - Early telegraphy and telegrams',

Te Ara - the Encyclopedia of New Zealand,

<http://www.TeAra.govt.nz/en/interactive/21998/telegraph-spreads> (accessed 15 June 2022)

IMPORTANT NOTICE TO
ADVERTISERS.

THE EVENING POST

HAS NOW A WEEKLY CIRCULATION
OF

16,575 Copies

Being far above that of any other journal in
the Province of Wellington.

The EVENING POST, as an Advertising
Medium, therefore commends itself to business
men and others as affording the utmost
publicity to their announcements.

Вирізка із газети для рекламодавців про тижневу циркуляцію Evening Post.

Джерело: Evening Post. 1876. 19 February. P. 5 (Supplement).